

Josep Pla i les cròniques que va escriure des de Berlín després de la Primera Guerra Mundial

N elnacional.cat/ca/cultura/josep-pla-croniques-escriure-berlin-despres-primera-guerra-mundial_1116273_102.html

24 d'octubre de 2023

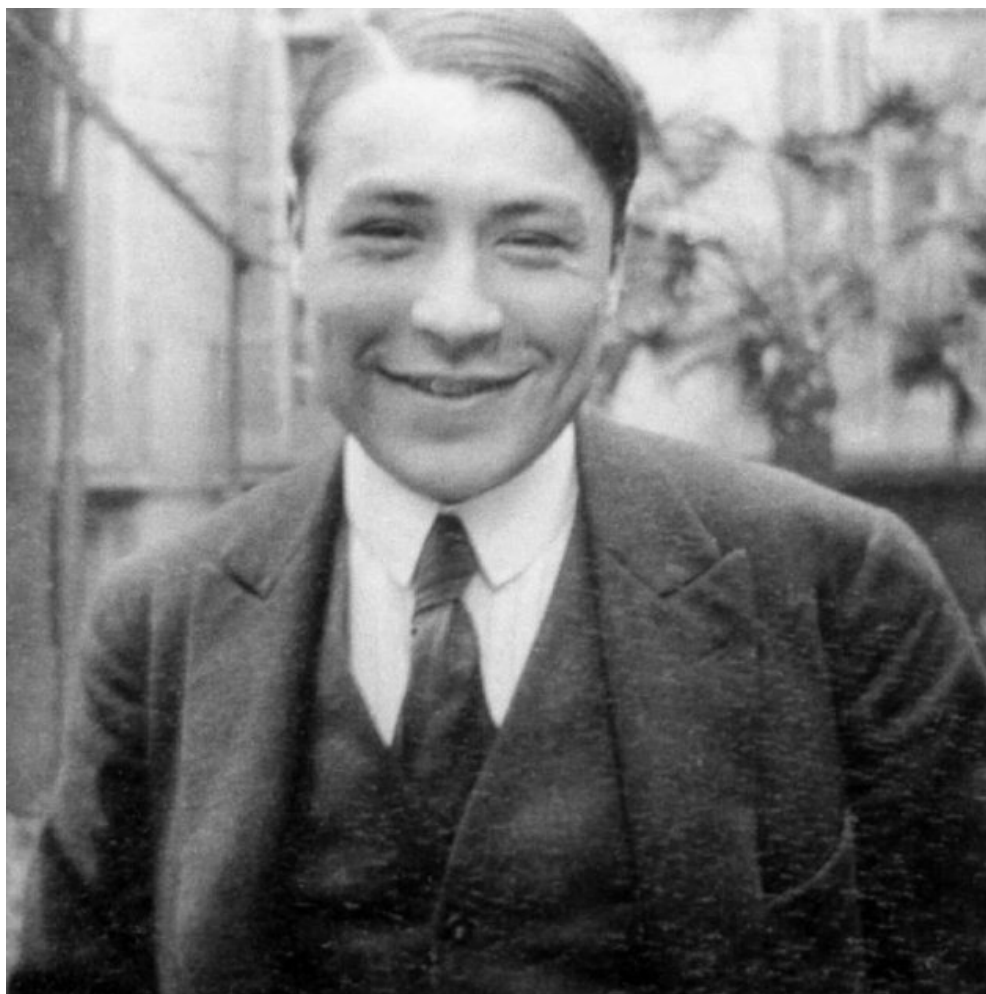
Literatura

El volum conté més de vuitanta textos sobre la crisi social i econòmica al país entre 1923 i 1924

Marta Gambín / ACN

Barcelona. Dimarts, 24 d'octubre de 2023. 16:39

Temps de lectura: 2 minuts

L'editorial Destino ha publicat ***La inflació alemanya***, un nou llibre que recull el testimoni de **Josep Pla** com a cronista del diari *La Publicitat* des de Berlín. El volum conté més de vuitanta articles escrits entre els anys 1923 i 1924 que parlen de la crisi social i econòmica al

país. Juntament amb el també català **Eugeni Xammar**, Pla va recórrer bona part del territori per acostar-se als personatges principals del moment – com Adolf Hitler – però també copsar la realitat i la quotidianitat a través de la seva gent. El llibre, editat per Xavier Pla, fa un recull de les diverses cròniques que va publicar l'autor empordanès ara fa cent anys. A conseqüència de les reparacions exigides a Alemanya després de la **Primera Guerra Mundial**, una forta crisi econòmica va fer que la moneda del país es desplomés, provocant una crisi social de grans proporcions. Tot i no saber parlar la llengua alemanya, Pla va ser enviat a Berlín, on juntament amb Xammar –corresponsal de *La Veu de Catalunya*– va retratar la situació des d'un periodisme d'allò més literari.

Tal com ha explicat **Jordi Cornudella**, editor de Destino, a la presentació del volum, el recull parla no només de la història “alemanya” sinó que també dona claus per entendre la situació “europea i internacional” d'aquell moment. Una radiografia feta per un “Pla periodista” amb articles de “primer nivell” que han “aguantat molt bé el pas del temps”. Segons l'historiador **Josep Maria Fradera**, que n'ha escrit el pròleg, es tracta d'un recull “molt visual i entenedor” que esdevé, a la vegada, un dels punts àlgids de Pla com a periodista. I en la mateixa línia, s'ha expressat el director de la Fundació Josep Pla, **Francesc Montero**, que ha assegurat que el llibre “omple un buit” que hi havia fins ara i que es tracta d'una oportunitat de llegir “un dels principals exponents del periodisme literari d'entre guerres”. Montero també ha posat en valor que la proposta sigui de rabiosa actualitat. “Es tracta d'una sèrie que no ha perdut vigència, és prou llarga, autònoma, i cent anys després ens parla d'uns perills més o menys similars als de l'actualitat”, ha afegit.

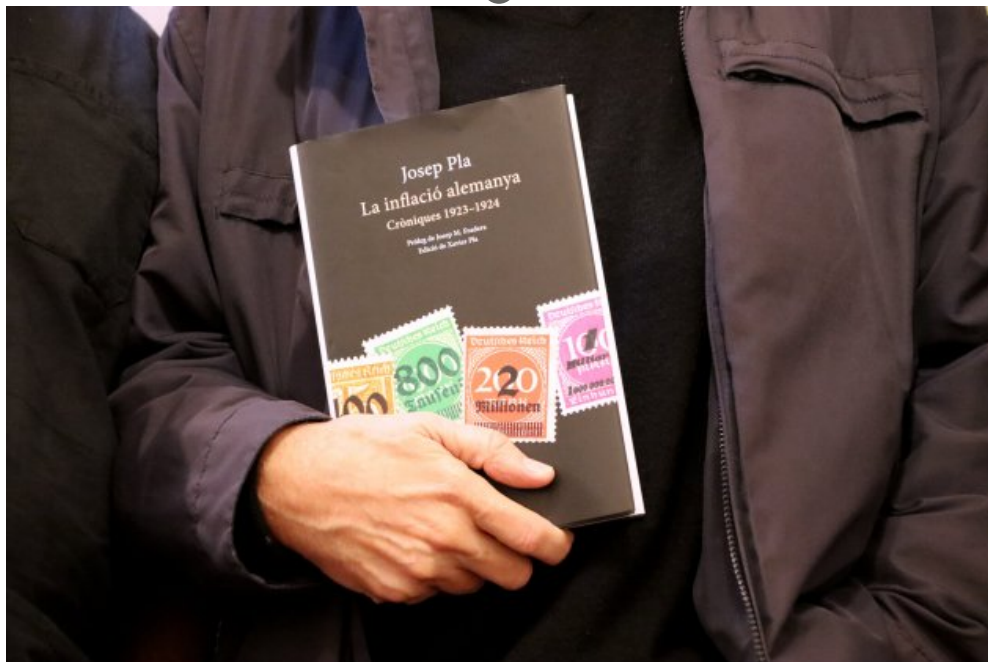

Foto: Eli Don / ACN

Un recull ple de matisos

Si bé el recull de cròniques de Pla porta per títol *La inflació alemanya*, Fradera ha assegurat que en realitat “no permet veure l’abast que planteja”, ja que Pla parla d’alguns elements als articles, tot i que n’hi ha d’altres que s’avancen i que portaran el país a la “catàstrofe posterior” del **nazisme** i la **Segona Guerra Mundial**. De fet, l’historiador assenyala que quan el corresponsal arriba, el país es troba immers en un procés molt complex de configuració de la unitat, en què també hi ha deutes econòmics, que Pla reflecteix als textos. Segons l’historiador, els tres grans eixos que articulen els articles són geogràfics —Berlín, Renania i Baviera—, aquest darrer lloc rellevant, per exemple, per mostrar la detecció de l’antisemitisme —un fenomen “que preocupa i espanta” a bona part del conjunt alemany—, o altres posteriors històries ja relacionades amb Hitler.

De fet, sobre l’entrevista a **Hitler**, publicada per Pla i Xammar als seus respectius diaris, Fradera reconeix que es tracta d’una “qüestió discutida” i admet que no s’atreveix a dir si realment va passar o no. “La meva sensació és que no es va produir l’entrevista, però segurament sí que van visitar el diari del partit i Hitler va deixar anar alguna cosa”, ha explicat. “Va circular alguna cosa a l’ambient, ells en van prendre bona nota i ho van publicar”. Finalment, l’historiador també posa en valor la capacitat de Pla d’oferir “testimonis molt visuals”, que fossin “entenedors pels barcelonins”. En aquest sentit, ha admès que l’episodi de la **inflació** està “molt ben retratat”, com també ho està la posterior implicació dels Estats Units. “Pla deia que és més fàcil opinar que descriure; jo diria que el més complicat és descriure bé i no treure conclusions ràpides”, ha conclòs.